

Το συγκρότημα του νέου Καθεδρικού ναού των Τιράνων «Ανάσταση του Χριστού»

/ [Γενικά](#)

Το Συγκρότημα του Καθεδρικού ναού της Αναστάσεως του Χριστού ανεγέρθηκε σε οικόπεδο του κέντρου των Τιράνων, που παραχωρήθηκε σταδιακά από τις κρατικές Αρχές (2001-2005) σε αντικατάσταση του οικοπέδου του προηγούμενου Ορθόδοξου καθεδρικού ναού, που κατεδάφισε το αθεϊστικό καθεστώς το 1967. Για την αρχιτεκτονική μελέτη του έργου διενεργήθηκε το 2002 διεθνής αρχιτεκτονικός διαγωνισμός, που απένειμε το πρώτο βραβείο στο γραφείο Papadatos Partnership LLP Architects από τη Νέα Υόρκη. Η αρχική αρχιτεκτονική πρόταση έτυχε σημαντικής περαιτέρω επεξεργασίας.

Παρεκκλήσιο, το Κωδωνοστάσιο, το Συνοδικό μέγαρο και το Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο. Η αρχιτεκτονική σύλληψη του ναού στηρίζεται στον κύκλο, που εμπεριέχει την έννοια του ατέρμονα (αιώνιου) χρόνου, ο κατακόρυφος άξονας του οποίου (ο συνδέων γή και Ουρανόν) αποτελεί και το κέντρο όλου του Συγκροτήματος. Ταυτόχρονα αποτελεί και το κέντρο ενός υπερμεγέθους σταυρού, μήκους και πλάτους 49 μ., οι κεραίες του οποίου αποτελούν τα κύρια φέροντα στοιχεία (πυλώνες) του ναού. Ο ναός καλύπτεται με τρούλλο εσωτερικής διαμέτρου 26 μ. και ύψους 23 μ., ενώ οι τέσσερις πυλώνες καταλήγουν σε θόλους.

Ο Σταυρός του τρούλλου, οι τέσσερις θόλοι των πυλώνων και οι τρεις κόγχες του Ιερού είναι επενδεδυμένες με φύλλα χαλκού σε απόχρωση χρυσού. Περιμετρικά στους πεσσούς των παραθύρων του τρούλλου είναι τοποθετημένα 52 ανάγλυφα διακοσμητικά στοιχεία, ενώ στους τέσσερις πυλώνες υπάρχουν ανάγλυφα με θέμα το μονόγραμμα ~ και το στάρι ως σύμβολο της θυσίας για την καρποφορία.

Η δυτική όψη - πρόσοψη του ναού περιέχει ένα μεγάλο τόξο. Το τόξο αυτό δημιουργεί την αίσθηση της υποδοχής και το σχήμα του φωτεινού γαλάζιου υαλοπετάσματος παραπέμπει στο ουράνιο τόξο. Ο δυτικός τοίχος επενδύεται με λευκό μάρμαρο και στο κέντρο του υπάρχει η κεντρική είσοδος. Επάνω από την κεντρική είσοδο ένας μεγάλος ορειχάλκινος σταυρός, περιβαλλόμενος από δύο στάχια, αποτελεί σύμβολο της θυσιαστικής αγάπης και αφιέρωσης (Ιω. 12:24).

Ο εξώστης, που βρίσκεται πάνω από τον νάρθηκα και τις πλευρικές στοές, έχει δάπεδο κλιμακωτό, προκειμένου όλοι οι πιστοί να έχουν οπτική επαφή με τον κυρίως ναό, τον σολέα και το εικονοστάσιο. Ο τρούλλος εσωτερικά είναι ανάγλυφος και κοσμείται από ψηφιδωτό, στο κέντρο του οποίου δεσπόζει ο Παντοκράτωρ. Περιμετρικά σε δώδεκα εσοχές αναπτύσσεται διακοσμητική απεικόνιση του ουρανού. Γύρω από τον Παντοκράτορα δώδεκα ακτίνες μας μεταφέρουν στην αίσθηση των ακτίνων του θείου φωτός, που μέσα από τα παράθυρα διαχέεται προς όλη τη πόλη. Με ψηφιδωτά επίσης διακοσμούνται η κόγχη του Ιερού και τα τέσσερα μεγάλα τόξα, που «βαστάζουν» τον τρούλλο. Μεταξύ του Ιερού και του κυρίως ναού παρεμβάλλεται ο σολέας, που βρίσκεται σε στάθμη 50 εκ. ψηλότερα από τον κυρίως ναό. Ο κεντρικός πολυέλαιος έχει κατασκευασθεί από διάτρητο φύλλο ορείχαλκου, που δημιουργεί επάλληλα επίπεδα κεριών σε σχήμα κύκλων και ημικυκλίων. Εκατόν είκοσι κεριά που αναπτύσσονται περιμετρικά συμπληρώνουν τον φωτισμό του ναού.

Στη βορειοδυτική γωνία του οικοπέδου έχει αναγερθεί Παρεκκλήσιο, που καλύπτεται από σταυροειδή θολωτή στέγη. Οι θόλοι του, που επενδύονται με φύλλα χαλκού, καταλήγουν σε κυκλικά παράθυρα. Το Ιερό του χωρίζεται με ξυλόγλυπτο εικονοστάσιο, ενώ, από μία κυκλική γυάλινη θυρίδα στο κέντρο του δαπέδου του, το φυσικό φώς θα φθάνει στο βαπτιστήριο, που βρίσκεται ακριβώς κάτω από το Παρεκκλήσιο, στο υπόγειο. Το παρεκκλήσιο είναι αφιερωμένο στη Γέννηση του Χριστού και κοσμείται με σχετικές τοιχογραφίες.

Η αρχιτεκτονική σύλληψη του ύψους 46 μ. Κωδωνοστασίου ανήκει στον Αρχιεπίσκοπο Αναστάσιο και η τελική σχεδιάσή του έγινε από την μελετητική ομάδα. Βασική ιδέα του αποτελούν τέσσερις πασχαλινές λαμπάδες, που

συμβολίζουν και τέσσερις Ευαγγελιστές, οι οποίοι αναγγέλλουν την Ανάσταση. Αυτές ενώνονται γύρω από τον κεντρικό πυρήνα του κλιμακοστασίου. Η κυκλική του σκάλα οδηγεί σε δύο εξώστες, όπου αναρτώνται 16 καμπάνες. Πάνω από τις καμπάνες ένα τετράεδρο ρολόι σηματοδοτεί τον σημερινό χρόνο.

Στην ανατολική πλευρά του Συγκροτήματος βρίσκεται το Συνοδικό μέγαρο, όπου θα στεγαστούν τα γραφεία της Συνόδου και της Αρχιεπισκοπής καθώς και η Βιβλιοθήκη και δύο Παρεκκλήσια. Οι χώροι αυτοί, διατάσσονται σε τέσσερις υπέργειους και δύο υπόγειους ορόφους. Στον Γ΄ όροφο τρεις μεγάλες βεράντες ανοίγουν στην θέα του κέντρου των Τιράνων και του Καθεδρικού ναού.

Η κάλυψη των αναγκών για την δημιουργία Συνεδριακού και Πολιτιστικού Κέντρου έγινε με την αξιοποίηση των δύο υπογείων κάτω από την πλατεία του Καθεδρικού ναού. Το Κέντρο περιλαμβάνει αίθουσα συνεδρίων, για 500 έως 850 συνέδρους, που μπορεί να χρησιμοποιείται για διαλέξεις, προβολές και μουσικές εκδηλώσεις. Η πτέρυγα βοηθητικών χώρων - παρασκηνίων, της επιτρέπει να χρησιμοποιείται και ως θέατρο.

Στο ανατολικό τμήμα του Αμφιθεάτρου δημιουργείται μικρό Μουσείο, αίθουσα διαλέξεων, χώρος εστιάσεων και αίθουσα εκδηλώσεων και περιοδικών εκθέσεων.

Δεξιά από την επιβλητική μαρμάρινη σκάλα που οδηγεί στον Καθεδρικό ναό, υπάρχει ένας μεγάλος χώρος για Βιβλιοπωλείο και κατάστημα εκκλησιαστικών ειδών. Αριστερά από τη σκάλα, έχουν διαμορφωθεί δύο αίθουσες για συναντήσεις της Νεολαίας καθώς και των εκκλησιαζομένων μετά της Ακολουθίας. Στη βόρεια πλευρά, προ του Συνεδριακού και Πολιτιστικού Κέντρου, έχει διαμορφωθεί μικρό υπαίθριο Αμφιθέατρο για θερινές εκδηλώσεις.

Με το έργο αυτό η Ορθόδοξος Αυτοκέφαλος Εκκλησία της Αλβανίας αποβλέπει να συμβάλει στην κάλυψη των θρησκευτικών αναγκών των πιστών, στην πνευματική καλλιέργεια των νέων, στην αναβάθμιση της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής των Τιράνων και ευρύτερα της Αλβανίας, στην ανάπτυξη των διαπολιτισμικών σχέσεων μεταξύ των κοινωνικών ομάδων και στην κάλυψη των στεγαστικών αναγκών της Ιεράς Συνόδου και της Αρχιεπισκοπής Τιράνων. Η εξωτερική μορφολογία του Συγκροτήματος συνδυάζεται τόσο με την μορφή του Καθεδρικού ναού, του οποίου αποτελεί προέκταση, όσο και με την χαρακτηριστική αρχιτεκτονική των γύρω από αυτό υπουργείων και εντάσσεται αρμονικά στην αισθητική εικόνα του ιστορικού κέντρου της πόλης, προσθέτοντας σ' αυτήν εξελικτικά στοιχεία του 21ου αιώνα.

Την πρωτοβουλία, την συγκέντρωση των πόρων και την εποπτεία του έργου φρόντισε προσωπικά ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος.

Εμβαδόν οικοπέδου: 5039 τ.μ.

Επιφάνεια καθεδρικού ναού: 1660 τ.μ.

Ύψος καθεδρικού ναού: τρούλος 29.2 μ., σταυρός 32.2 μ.

Επιφάνεια παρεκκλησίου: 55 τ.μ.

Ύψος παρεκκλησίου: 6.3 μ.

Επιφάνεια συνοδικού κέντρου: 830 τ.μ.

Ύψος συνοδικού κέντρου: 22 μ.

Επιφάνεια κωδωνοστασίου: 42 τ.μ.

Ύψος κωδωνοστασίου: τρούλος 43 μ., σταυρός 46 μ.

Έναρξη έργου: Ιούλιος 2004

Αποπεράτωση: Μάιος 2012

Πηγές: optiko.net- orthodoxalbania.org